

Kivitelünk azonban emelkedőben van s most már mintegy 60—80 vagonra tehető, de ez legalább is tizszeresére volna fokozható, ha a kereskedők a külföldre csakis nemes fűzet s nem a Morva, Vág és Garam völgyeiből, ugy-szintén a Tisza melléken kisbirtokosoktól összevásárolt értéktelen, alig használható, vad fűzet szállítanak ki gyakran nemes fűz helyett, mi ezen terményünk hitelét meglehetősen megingatta.

Kivitelünkre való tekintettel tehát, és különösen azért, mert közlekedési eszközeink szaporodása és kereskedelmünk felvirágzásával a termelt ipari-, mező- és erdőgazdasági termékeknek messze földre való szállíthatása céljából, könnyű, olcsó s tartós csomagolási anyag iránt, — tehát főleg az erre igen alkalmas fűz vesszőből készült fonadék iránt — való kereslet a statisztika szerint nálunk még mindig nő; ezért igen megérdemelné az okszerű fűzmivelés, ha azt a befektetési tőkével inkább rendelkező nagyobb, de vállalkozó szellemű, kisebb birtokosaink s községek is, kik parlagon heverő, vagy elhanyagolt — de erre a célra igen alkalmas földterületekkel birnak — hathatósan felkarolnák és üznék.

A magyar erdészeti kiállítás Párisban.

Irta: de Pottère Gerard, m. kir. erdész.

Magyarország erdészete, a vadászattal és halászattal együtt, részben a Szajna folyó mellett fekvő nemzetközi erdészeti csarnokban, részben annak közvetlen közelében a szabad ég alatt nyert elhelyezést. A belső terület a csarnok bal szárnyának földszintjén az épület egész szélességét akként foglalja el, hogy egyfelől Oroszországgal, másfelől pedig Ausztriával határos. A fő falakkal pár-

huzamban az épületen egy 4 m. széles ut vonul végig, mely Magyarország kiállításának területét két részre osztja. Az ut Szajna felőli oldalára eső terület az erdészeti kiállításnak, az ut tulsó oldalára eső terület pedig a vadászati és halászati kiállításnak jelöltetett ki. Az erdészeti külső kiállítást képező nagy nyílt tölgyfacsarnok azon a területen épült, mely a főépület bejáratától balra eső szárny tulsó végén egyfelől egy nyilvános közlekedési ut, másfelől a vasut által határolt széles töltésen fekszik. Ezen a területen a magyar kiállítás Franciaország és az Egyesült-Államok kiállításával szomszédos. Kiállításunknak összesen 139 kiállítója van, kik a belső területen 866, a külső területen 413 tárgyat állítottak ki.

Ugy a belső, mint a Palais des Forêts közelében a szabad ég alatt levő kiállítás már külső kereténél fogva magára vonja a szemlélő figyelmét. Mindkettőnek installációja kitűnően sikerült. A belső berendezés gömbölyű kérges tölgyfából készült, mely könnyű és formás ivekből alakított kapuzatokkal és tetszetős körfalakkal az erdészeti kiállítás méltó keretét képezi, a külső kiállítás pedig első tekintetre elárulja célját t. i. a fakiállítást, a mennyiben ennek az építménynek minden egyes alkatrésze maga is kiállítási tárgy és oly választékokból épült, melyek a kereskedelemben kiváló szerepet játszanak.

Belső kiállításunknál, melynek főcélja az erdészet gazdag tudományos oldalát bemutatni, a rendezés úgy történt, hogy egyfelől a törvényhozás és a társadalom által létesített intézkedések domborodnak ki, másfelől pedig az egyes tárgyak az erdészeti szaktudomány rendszere szerint helyeztetek el egymás mellett.

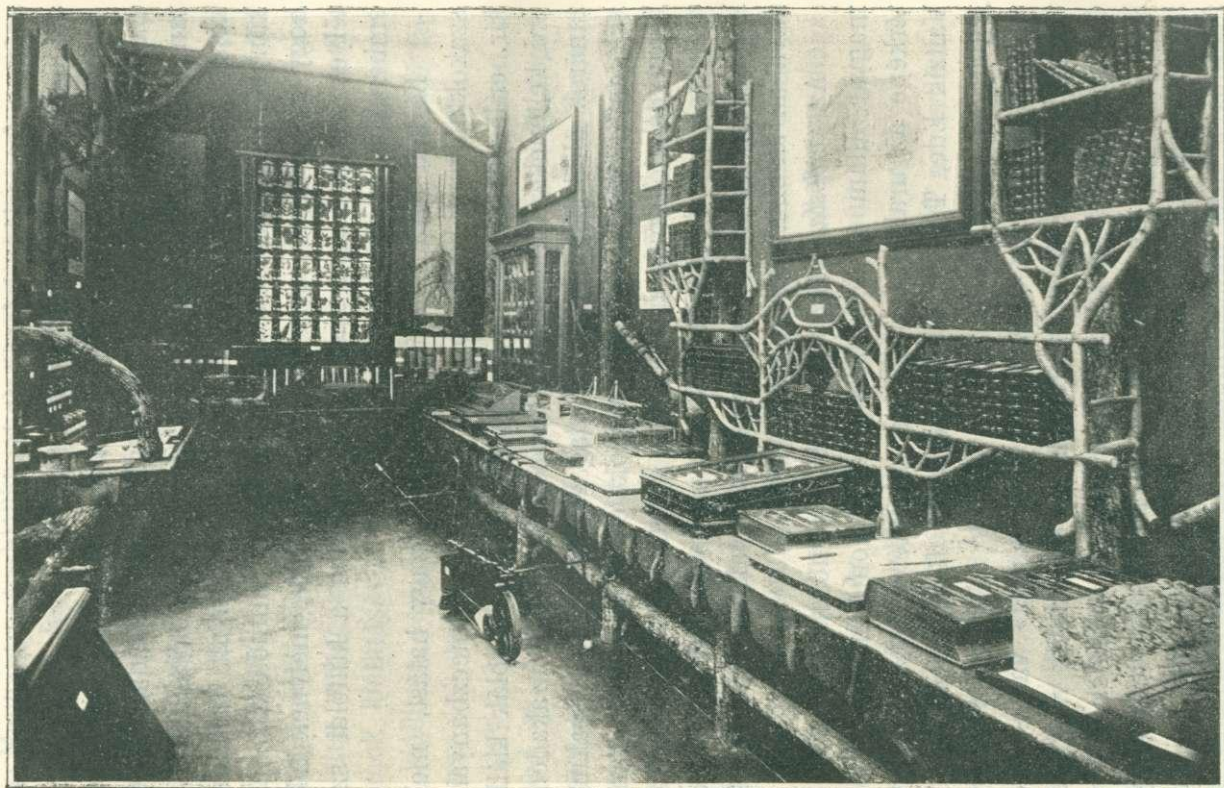
Hogy az erdőgazdasági intézkedések és az erdészet terén Magyarországon elért különleges vívmányok a kül-

földnek rögtön szembetűnjenek és megismerhetők legyenek számos francziára lefordított közlemény van kiállítva és áll az idegen szakközönség rendelkezésére.

A magyar társadalomnak az erdészeti terén való szerepléséről az Országos Erdészeti Egyesület gazdag kiállítása tanuskodik (l. az 1. ábrát). Az egyesület palotájának távlatképe, mely az egyesület számos kiadványait tartalmazó könyv-állvány közepén nyert elhelyezést, kitűnő eszköz arra, hogy a figyelmet ezen egyesületre terelje, melynek tekintélyes vagyona és tagjainak nagy száma a külföldi szakembereknek különösen feltűnik.

Ki kell továbbá emelnem azt a nagy hatást, melyet szakoktatásunk kiállítása, nevezetesen a selmeczbányai m. kir. erdészeti akadémia és az erdőőri szakiskolák kiállításai keltenek. Ezeken a kiállításokon vagy pedig az akadémiai tanárok által bemutatott gazdag gyűjtemények, szakmunkák, műszerek, tanminták, rajzok és térképek megannyi bizonyítékai annak a rendkívüli gondnak és szorgalomnak, melylyel a szaktudományok nálunk ápoltnak; a kiválóbb kiállítási tárgyakat az egyes szaktárgyak szerint csoportosítva az alábbiakban sorolom elő:

Az *erdőstatisztika* köréből különösen feltűnik: «A magyar állam összes erdőségeinek domborművű átnézeti térképe az uralkodó főfánemek kitüntetésével» (Kiállítók: Vaitzik Ede, Térfi Béla és Gregersen Béla m. kir. erdőszelöltek. L. a 2. ábrát) és «A magyar állam összes erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása» valamint egy térkép az állam által kezelt községi és némely más erdők és kopár területekről Magyarország egyéb erdeinek arányos kitüntetésével. Említésre méltó egy térképsorozat is, mely a legfőbb erdészeti statisztikai adatokat ábrázolja. (Kiállító: földművelésügyi ministerium.)

1. ábra. Jobbra az Országos Erdészeti Egyesület kiállítása. A háttérben az erdészeti kísérleti állomás fabetegség-gyűjteménye.

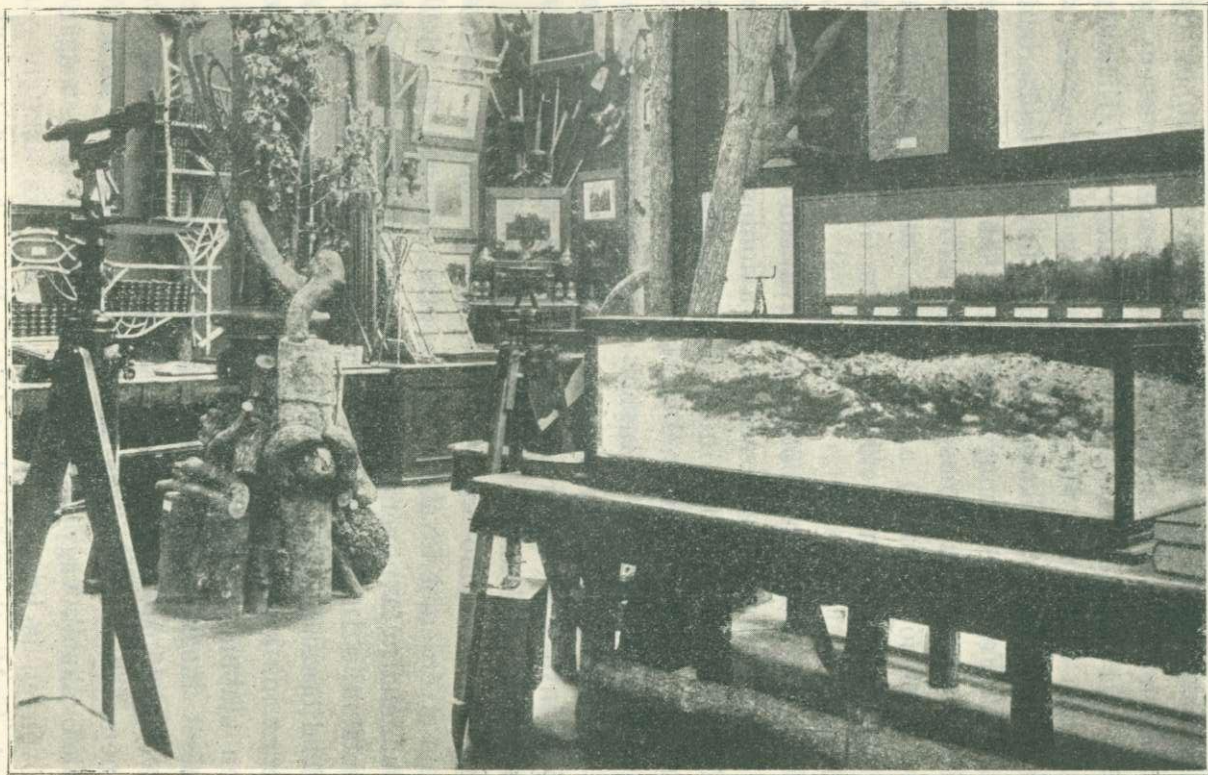

2. ábra. Főbejárat. Jobbról Magyarország-, balról a rezsőparti m. kir. erdőgondnokság domborművű térképe.

Az *erdőrendezés* jelenlegi színvonalát számos üzemterv és fatermési tábla illusztrálja. Ez utóbbiak között különös felemlítést érdemel a Párnai Attila m. kir. erdőmester által bemutatott tölgyfa-termési tábla, melynek melléklete egy fényképsorozat, mely a 10—10 évi korkülömbségeknek megfelelő I. termőhelyi állabalakokat egymás mellett ábrázolja (l. a 3 ábrát). Az üzemrendezés mikénti foganatosításáról és az annál használt segédeszközökről Bekény, Muzsnay, Merényi m. kir. főerdészek és Pászthy Ferencz kir. erdész által bemutatott üzemtervek illetőleg fatermésitáblák, valamint Ormai Kálmán m. kir. főerdész által kiállított francziára lefordított üzemterv és az ezen tervben tárgyalt rezsőparti erdőgondnokságra vonatkozó két sikerült domborkép adnak felvilágosítást.

Feltűnést kelt általában, hogy az *erdőfelméréssel* kapcsolatos kérdések iránt szakembereink annyira érdeklődnek, sőt maguk műszerek összeállításával foglalkoznak. Általános elismerést találnak ennélfogva a Cséti-féle busszola műszer és mérő asztal, a Csiby-féle egyetemes mérő- és felrakóműszer és ugyanannak többi felrakóműszerei. Érdeklődéssel nézik továbbá a Botos Márton-féle, a Krippel-féle szögrakót, a Terényi-féle önszintező busszolat és az Elek-féle hibaosztó műszert.

Az *erdőápolásról és tenyésztésről* nemcsak számos sikerült photographia és graphikon számol be, hanem két nagy gonddal összeállított magpergető minta is, az egyik a selmeczbányai m. kir. erdészeti akadémia, a másik Masztics Ádám m. kir. erdész által kiállítva; ezenkívül több magyar találmányu ültető és vetőgép bizonyítja, hogy a mesterséges erdőtelepítés mily fontos szerepet játszik hazánkban és hogy az a körül alkalmazott különféle eljárások mily magas fokra emelkedtek. A minták közül különösen kie-

3. ábra. Karstrészlet, Felette a bánási tőgy korfokozata.

melendő egy jó sikerrel felerdősített Karst részletnek utánzata (kiállító: Márton György kir. erdész. L. a 3. ábrát.) és egy ugyanezen tárgyra vonatkozó stereoskop, mely elmésen egy Karstvidéki erdőőri lakban helyzetetett el. (Kiállító: Rosmanith Albert kir. főerdész.) A gépek között egyszerűsége és gyakorlati alkalmazhatósága folytán elsősorban feltűnik a Fekete-féle magvetőgép, továbbá a Mokry-féle kézi kapáló eke, a Lótos-féle makkvetőgép, a Banyáry-féle átiskolázó készülék, a Török-féle csemetekiszedő s az Ivanich-féle makkvető eke és a Gábor-féle makkvető bot.

Az *erdővédelem* köréből gazdag gyűjtemények bizonyítják, hogy a magyar erdészek ezzel a fontos kérdéssel is kellően foglalkoznak. Különösen kiemelendő a magyarországi rovarokból Pisó Kornél m. kir. főerdész által bemutatott és kerek 1000 példányból álló gyönyörűen preparált gyűjtemény és a selmeczbányai m. kir. erdőakadémia gyűjteménye: az erdőre hasznos és káros rovarokból. Igen gyakorlati értékkel birnak Pisó hernyónevelő kalitkái, melyekkel a kiállító érdekes kísérleteket végzett. Méltó figyelmet érdemel továbbá a központi erdészeti kísérleti állomás által (a fás növények gombabetegségeiről l. az 1. ábrát) bemutatott s Dr. Tuzson János m. kir. erdész által nagy gondnal összeállított és preparált értékes gyűjtemény és Kiss Ferencz m. kir. erdőmester tanulmányai a homokvidékeken ujabban fellépett ákáczipaizstetű-gombák, az ákácztermését megkárosító *Etiella zinckenalla* és a nyárfaféléket veszélyeztető *Mytilaspis bucharis* nevű paizstetűről, melyekről nemcsak kis brosrök állanak rendelkezésre, hanem az illető állatok vagy parasita által előidézett hatás magán a növényen is be van mutatva.

Az *erdészeti növénytan, talajtan és vegytanból* is több

gyűjtemény van a kiállításon, melyek közül különösen kiemelendők a királyhalmi erdőőri szakiskola által bemutatott és Teodorovics Ferencz m. kir. erdőmester által gyűjtött és összeállított teljes homoki növény és talajgyűjtemény, a selmeczbányai m. kir. erdészeti akadémia által kiállított gyűjtemény a Magas Tátra gyógynövényeiből és az erdészeti akadémia chemiai laboratoriumából származó gyűjtemény, mely mészégetést, hamuzsírforrást, erdei pamutkészítést-, sósavas-, cellulose-, fenyőkorom-, kreosot-, aceton-, methylalkohol- és eczetsavgyártást, a vanillin készítést, tannin- és cserkivonatgyártást-, terpentinyerést-, colophonium feldolgozást-, a cukor- és alkoholyerést fából- és a fa száraz lepárlásának terményeit szemlélteti. Nagy gonddal és jó izléssel van összeállítva Gáspár Béla m. kir. erdőmester gyűjteménye, mely azokat a növényeket vagy azok alkotórészeit tartalmazza, melyek a gyógyászatban, festésre, papir- és olajgyártásra, cserzésre vagy más ipari vagy élelmezési célokra használatnak.

Az *erdőhasználat- és iparműtan* köréből összeállított kiállítás szintén érdekes és különleges képeket tár elénk. Ilyen egy minta, mely a slavoniai tölgyfa feldolgozását ábrázolja (kiállító: a selmeczbányai m. kir. erdészeti akadémia, készült a besztérczebányai m. kir. erdőigazgatóság kiállítási műhelyében Kaán Károly m. kir. erdész vezetése alatt, l. a 4. ábrát), egy minta a tűzifa feldolgozásáról, szenítésről és zsindelygyártásról (kiállító: a besztérczebányai m. kir. erdőigazgatóság) a cserkéreg előállításához használt malomrendszerek mintája (kiállító: Masztics Ádám m. kir. erdész) és a nyert cserkéreg különféle választékai (kiállító: lipótvári m. kir. főerdőhivatal). A Lorenc-féle vaskeretes fürész, ugyanannak szabadalmazott rönkö pályája stb.

Az *erdészeti építkezésről* a kiállítás rendkívül sokat

nyújt. Számos partbiztosítási, patakszabályozási mű, usztatócsatorna, tutajáteresz, gereb- és gát- valamint zsilip- és csapókapuminta a vízi szállítás nagymérvű alkalmazásáról tanuskodik. E minták között kiemelendő az Abrudbányai-féle csapókapuminta (kiállító: a selmeczbányai m. kir. erdészeti akadémia), a makerlói vízfogó mintája (kiállító: Pfalz Károly m. kir. erdőmester), a Kemény Gábor vízfogó mintája (kiállító: Kaán Karoly m. kir. erdész) és különféle partbiztosítási és szabályozási minták (kiállító: Füstös Kálmán m. kir. erdőmester és Nagy Károly m. kir. főerdész).

A szárazon való szállítás fejlettségéről több erdei vasut-minta és terv (kiállító: ungvári m. kir. főerdőhivatal Szabó Ignác és Sikó Áron m. kir. erdészjelöltek) valamint az alkalmazásban levő különféle utakra vonatkozó számos fénykép, általánosságban az összes szállító eszközökről egy sikerült átnézetes térkép (kiállító: földmiv. ministerium I/2 ügyosztálya, erd. építkezések és kincst. nyaralótelepek.) számolnak be. Az erdőőri lakoknak a m. kir. kincstár erdőgazdaságában általánosan elfogadott típusának igen sikerült mintái (kiállító: Kaán Károly m. kir. erdész) és több épületre és építményre vonatkozó költségvetés és rajz tanuskodik a magyar erdészek ily irányu működéséről is.

Az erdőgazdaság összes ágazatait végül egy stereoskop képsorozat (kiállító: Ambrus Lajos m. kir. erdész) és három album (kiállító: Pfalz Károly m. kir. erdőmester) ismerteti. Az első képsorozat a besztercebányai, a második a máramaros-szigeti m. kir. erdőigazgatóság területére vonatkozik.

A belső kiállításnak egy fülkáját a magyar korona alá tartozó Horvát- és Szlavonország kiállítása foglalja el, hol az országos kormány erdészeti főosztálya, a zágrábi

4. ábra. Szlavoniai tölgyes kihasználása. Hátterben a vadászati kiállítás egy részlete.

erdészeti akadémia, a horvát-szlavon erdészeti egyesület és több horvát szlavon vagyonszövetség és magános erdészeti gyűjteményeket, terveket, fényképeket és terményeket állított ki.

Ámbár a Palais des Forêtsban elhelyezett kiállítás már sok, de inkább kisebb méretű faterményt is tartalmaz, pl. a Holzmanufactur Vrbovsko által kiállított butorborító-lemezt, a csikszeredai erdőhivatal és a besztercei erdőigazgatóság által kiállított hangfenékfát stb.; ez a kiállítás inkább a tudománynak a gyakorlatban való mikénti alkalmazását mutatja be, míg a magyar faipar és kereskedelem fontos voltáról főleg az a tölgyfából épített óriási csarnok tanuskodik, mely mint fentebb már említettem a Palais des Forêts mellett áll. 32 m. magas gyönyörű tölgyszálfával a közepén az egész építmény kereskedelmi méretekkel bíró legkülönbébb választékokból készült akként, hogy benne egy kis külön kiállítás foglalhatott helyet, mely a tölgyfának feldolgozását és felhasználását szemlélteti. Az egész csarnok a vinkovcei kir. főerdőhivatal gyűjteményes kiállítása, melyben a legelső tölgyfát feldolgozó vállalatok, mint Vuk S. H. és fia, Krafft és Tüköry, Hohr és tsa és a Societé d'importation de chène képviselve vannak. Hatalmas anyagokat állít ki továbbá a Gutman cég, így pl. egy 12 m. hosszú és közel 16 m-t tartalmazó tölgyrönköt, melyen az építmény lépcsője nyugszik. Az épület alatt az erdőhatóságok fakiállításai foglal helyet, hol az összes többi a kereskedelemben vagy iparban Magyarországon felhasznált fánemek — szelvényáru, vagy rönkö alakjában vagy pedig különféle ipari célokra teljesen vagy félig kikészítve láthatók.

Mint nagyobb magán kiállító az első szászrégeni tutaj-kereskedőtársulat fenyőszelvény-árujával és Wolfner

S. budapesti fakereskedő különféle tölgyfadongájával emlitendő.

Ebben a kiállításban Horvát-Szlavonország ismét külön van képviselve és különösen Bród és Gradiska vagyonközségek tűnnek ki kifogástalan minőségű tölgyfa-anyagukkal.

Ez volna rövid vonásokban kiállításunk tartalma, mely mindenesetre elég bő anyagot szolgáltat erdőgazdaságunk megítélésére. Hogy mily ítéletet alkothat magának a külföld erdőgazdaságunkról, arra következtetnünk lehet, ha saját magunkat másokkal összehasonlítjuk és ha mások mérvadó kritikáját meghallgatjuk.

A nélkül, hogy ezidőszerint a párisi nemzetközi kiállításon képviselt többi nemzetek erdészeti csoportjainak bővebb leírásába bocsátkoznék, csak annak kijelentésére szorítkozom, hogy a Palais des Forêts-ban képviselt összes nemzetek között csak Magyarországnak, Ausztriának és Oroszországnak van oly kiállítása, melyből gazdag szaktudományunk minden oldala kellőképen kiviláglik és melyből egy minden tekintetben az illető ország kulturális állapotával arányban álló erdőgazdaságra következtethetünk. A többi nemzetek, melyek köztudomás szerint erdőgazdaságukkal különösen kiválnak, vagy nem állítottak ki, mint pl. a német birodalom és Svájc, vagy pedig oly kiállítást rendeztek, mely panorámáival és fényképeivel a laikus figyelmét magára vonja ugyan, de a szakembert nem elégti ki; ilyen maga Franciaország, továbbá Svédország és az Egyesült-Államok kiállítása; külön kiemelendő a japáni császárság kis kiállítása, mely ha a mi fogalmaink szerint nem is tökéletes, mégis a rendelkezésre álló kis területen a szemlélőre oly benyomást gyakorol, hogy Japánban az erdészeti tudományt ápolják és a rendszeres

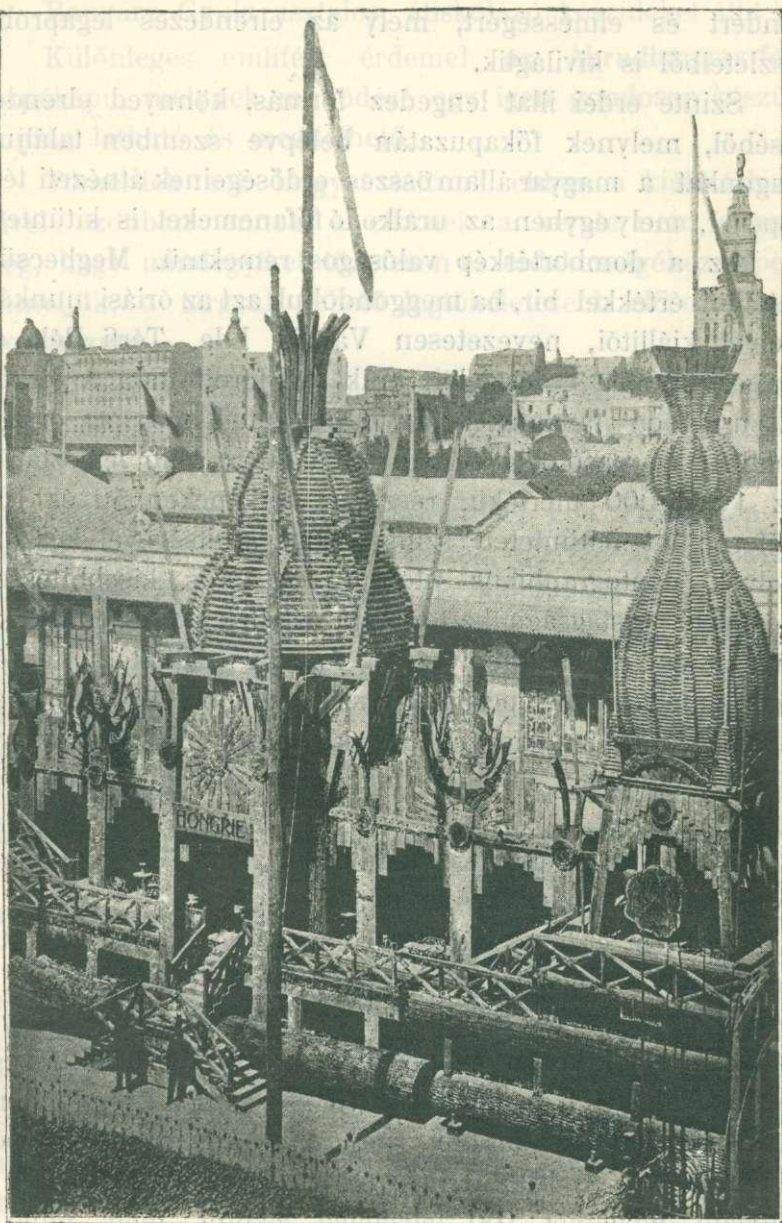
gazdálkodás fontos voltát teljes mértékben felfogták. Kisebb erdészeti kiállítása van még Canadának, Romániának és Dániának, de ezek inkább az ott folyó erdőhasználatról, mintsem rendszeres erdőgazdaságról tanuskodnak. A Palais des Forêts összes többi kiállításai elsősorban a halászatra, másodsorban a vadászatra, valamint az azokkal kapcsolatos iparra és kereskedelemre vonatkoznak.

Ezen rövid áttekintésből kitetszik, hogy a magyar erdészet kiállítása határozottan kiváló helyet foglal el. A kiállításunk által elért hatást illusztrálja az az ítélet, melyet nagy francia, mint számos külföldi szakember már igen sokszor hangoztatott és melyet a Timber-Trades-Journal legutóbbi száma olvasó közönségével közöl. Az illető cikk a következőképpen szól:

«Magyarország kiállítása leköti a látogató figyelmét, csodálatraméltó és nagyszabású kivitele által. Két részből áll: egy külsőből, a hol különösen faanyagok vannak kiállítva (l. az 5. ábrát) és egy belsőből, mely a Palais des Forêts a Seine folyóval párhuzamban levő szárnyában nyert elhelyezést. Ez a kiállítás az erdészet tudományos oldalát domborítja ki a nélkül azonban, hogy vagy kisebbített alakban, vagy gyengébb méretű, de igen becses faanyagokat mutatna be — oly anyagot, mely a szabad ég alatt kárt szenvedett volna.

Ez a két rész, mely egymást közösen kiegészíti, egy összhangzó és tökéletes egésznek képez. Kár volna tehát azt, a mi együvé tartozik ismét kettéválasztani s ezért együtt tekintjük meg az egészet.

Egy szót azonban a kiállítás rendezéséről és kiviteléről. Magyarország kiállítását királyi fenséggel és tökéletes izléssel rendezte. S ezért nap-nap mellett részesül a nagyközönségnek leghízelgőbb elismerésében azért a művészi

5. ábra. Külső erdészeti kiállítás. ((Fakiallítás.

gondért és elmésségért, mely az elrendezés legapróbb részleteiből is kiviláglik.

Szinte erdei illat lengedez formás, könnyed elrendezéséből, melynek főkapuzatán belépve szemben találjuk magunkat a magyar állam összes erdőségeinek átnézeti térképével, mely egyben az uralkodó főfánemeket is kitünteti.

Ez a dombortérkép valóságos remekmű. Megbecsülhetetlen értékkel bír, ha meggondoljuk azt az óriási munkát, melyet kiállítói, nevezetesen Vaitzik Ede, Térfi Béla és Gregersen Béla erdészjelölt urak reá fordítottak. A térkép az uralkodó fánemeken kívül feltünteti még az ország politikai és erdőfelügyelőségi kerületekre való felosztását. Az 1 : 75,000 mértékű, részletes térképeken 50 és 100 méterenkint feltüntetett szintvonalak segítségével készült, melyek pantographikus uton (4.8-szoros kisebbitéssel) megfelelő vastagságu kartonlapra vitettek át. Ezeknek kivágása és egymásrahelyezése folytán alakult a térkép váza, melyen a lépcsőszerű szintkülönbségek mintázás útján megfelelően kiegyenlítették. A térkép 370 szelvényből áll, melyek a földrajzi fókálózat síkvetületében egymáshoz illenek.

Több más érdekes dombormű, terv és graphikon nyújt sok irányban felvilágosítást.

Szintén érdekes látnivaló egy stereoszkop képgyűjtemény az erdőgazdaság köréből, mely elmésen egy, a terület egyik sarkát képező odvas törzsben nyert elhelyezést. Ez a törzs már egymagában feltűnik természetessége folytán, melyet a testéből kinövő sok gomba és egynéhány táplálékot kereső harkály még nagyban emel. A képek kiállítójának, Ambrus Lajos m. kir. erdésznek sikerült a látogató figyelmét 100 felvétellel lekötöni, mely mind a besztarczabányai m. kir. erdőigazgatóság kerületéből való.

Banyáry Gyula asztalos, átiskolázó készüléket állít ki.

Különleges említést érdemel az Abrudbányay-féle csapókapu, melynek működése egy igen gondosan készült mintán látható és megítélhető.

Tömerdek sok tárgyat láttunk ebben a kiállításban. Mivel azonban ennek a cikknek a kerete nem engedi meg, hogy mindegyiket tüzetesen és érdekességéhez képest kiemeljük, a tárgyak lehető legtökéletesebb elősorolására szorítkozunk.»

Miután a czikkiró számos tárgyat megemlített, behatóbban foglalkozik a szlavóniai tölgyfa feldolgozását ábrázoló mintával, melyről következőképpen nyilatkozik:

«Ez egy szlavóniai erdőrészlet; egy élénk kép az életből, melyen a favágók döntenek, metszenek, hasítanak és fűrészelnék. Ott a kunyhójuk, mely előtt a szakács a szabadban vigan lobogó tűzön főzi a levest. Egy munkás dongát hasít, a másik felrakásolja. Ott egy rönkö, melyet megbárdolnak. Valamivel tovább fűrészelő munkások vastag tölgypadlók és wainscoat előállításával foglalkoznak. Még a tűzifa előállítását is látjuk. Ez a minta az általa ábrázolt tárgyról oly rendkívül élethű és megkapó képet nyújt, hogy a laikusok sokasága is meg-megáll előtte és látható érdeklődéssel csodálja.»

Ezután ismét hosszú sorban történik említés a nevezetesebb kiállítási tárgyairól, minekutána a czikkiró a következőképpen fejezi be a szavait: «Egészen véve gyönyörű kiállítás, mely mindenkinek tetszik, mert külseje és előkelő berendezése az általános érdeklődést már eleve magára vonja és úgy az iparost, mint a szakembert gazdagsága és páratlan összeállítása által megnyeri.

Elragadtatva bucsuzunk tőle, miután Magyarország

kiküldöttjének előzékeny fogadtatásáért még meleg köszönetet mondtunk.»

Ez a kedvező ítélet elsősorban annak a szerencsés conceptionnak köszönhető, melylyel kiállításunk létesült. De ép úgy, mint az előző évben közölt czikk írója konstatálja, hogy könnyü törvényeket alkotni, de nehéz azokat az életben alkalmazni úgy áll az is, hogy könnyü terveket összeállítani, de nehéz azokat megvalósítani.

Az erdészeti kiállításon azonban nem látszik meg, hogy nehéz lett volna az eredeti tervet megvalósítani, mert minden egyes alkatrész oly mintaszerűen készült és az összeállítás oly rendkívüli gonddal történt, hogy a be nem avatott nem is hajlandó azon nehézségekre gondolni, melyek a kivittel jártak, mert mindenki elsősorban kiérzi azt a magas törekvést, mely lelkesedéssel odairányult, hogy szakunk méltóan be legyen mutatva a nagy világ előtt, hogy a szemlélő mentől tisztább képet nyerjen arról a fejlődésről, melyet erdőgazdaságunk az utolsó két évtized alatt fölmutat.

Ez a törekvés szól hozzánk az egész elrendezésből, sőt minden egyes kiállítási tárgyból. Hogy kiállításunk oly kedvező benyomást gyakorol az egyfelől a kiállítók áldozatkész, fáradhatlan munkásságának, másfelől annak a kiváló rendezésnek tulajdonítandó, mely nemcsak a tárgyaknak a helyszínén való felállítására, hanem főleg még otthon azoknak egységes szellemben való kivitelére irányult.

A kik eddigelé kiállítási tárgyakon dolgoztak tudják, hogy minálunk ezen a téren senki sem bir nagyobb gyakorlattal, mint Földi János m. kir. erdőtanácsos, ki rendezői tehetségéről, kiváló jó ízléséről ez alkalommal újból

fényes bizonyítékot adott. Szakunk nagy hálával tartozik iránta, azért a megkapó és kedvező elrendezésért, melylyel mindenki figyelmét kiállításunk iránt már eleve felkölti. *)

Schwarzenberg herczeg csehországi erdőbirtoka.**)

Irta: *Pálka Gyula*, m. kir. erdész.

Schwarzenberg herczeg uradalmához 131,960 ha. erdő tartozik, amelynek csekély része (9068 ha.) Felső-Ausztriában, Alsó-Ausztriában, Stájerországban, Salzburgban és Bajorországban fekszik, legnagyobb része, még pedig 122,892 hektár azonban Csehországban, különösen annak délnyugati részén terül el, ahol Felső-Ausztria északi és Bajorország keleti határán végig húzódik és a »Böhmerwald«-nak legnagyobb részét képezi.

Budweis és Frauenberg környékén a herczegi erdő inkább a síkságot és a dombos vidéket foglalja el a Moldva folyó mindkét partján (Steinberg 572 m.). A »krummaui« erdőkerületben ellenben az erdő az előhegységet foglalja el (Plöckenstein 1378 m.).

Ilyen nagy szintkülömbőségek mellett a termőhelyi minőség és a növekvés is igen különböző.

Üzem mód tekintetében az erdőbirtokból 116,377 hektár (94.69%) szálerdő, 4037 ha. (3.28%) szálaló erdő, 904 ha. (0.75%) középerdő, 883 ha. (0.72%) a sarjerdő,

*) Örömmel értesülünk arról, hogy a földmivelésügyi miniszter ur személyes meggyőződést szerezvén erdészeti, mezőgazdasági és vadászati kiállításaink sikeréről, intézkedett, hogy a párisi kiállítás berekesztése után kiállításunknak ez a csoportja itthon is közszemlére bocsáttassék. Szerk.

**) Szerzőnek csehországi tanulmányutjáról a földmivelésügyi minisztériumhoz terjesztett jelentéséből. A tanulmány célja különösen a faértékesítés tanulmányozása volt. Szerk.